

2.1 NASLOVNA STRAN Z OSNOVNIMI PODATKI O NAČRTU št. SPK- 2

ŠTEVILČNA OZNAKA NAČRTA IN VRSTA NAČRTA:

2. Načrt krajinske arhitekture

INVESTITOR:

Občina Brežice, Cesta prvih borcev 18, 8250 Brežice

OBJEKT:

Razširitev pokopališča Brežice

VRSTA PROJEKTNE DOKUMENTACIJE:

PZI projekt za izvedbo

ZA GRADNJO:

Nova gradnja, rekonstrukcija

PROJEKTANT:

**Savaprojekt d.d., Cesta krških žrtev 59, 8270 Krško
glavni direktor: Peter Žigante, univ. dipl. biol.**

ODGOVORNI PROJEKTANT:

Aleš Janžovnik, univ. dipl. inž. kraj. arh. ZAPS KA-1334

ŠTEVILKA PROJEKTA IN IZVODA, KRAJ IN DATUM IZDELAVE PROJEKTA:

15199-20, izvod: 1, 2, 3, 4, Krško, junij 2016

ODGOVORNI VODJA PROJEKTA:

Tatjana Zupančič, grad. teh., IZS G-9349

2.2 KAZALO VSEBINE NAČRTA

2.1	Naslovna stran		
2.2	Kazalo vsebine načrta		
2.3	Izjava odgovornega projektanta načrta (samo v PGD-ju)		
2.4	Tehnično poročilo 2.4.1 Tehnični opis		
2.5	Risbe		
	2-001-01	Načrt zasaditve in urbane opreme	1:500
	2-002-01	Detajl stebrička, obvestilne table, klopi in koša za smeti	1:20
	2-002-02	Detajl vodnjaka in stojala za posode	1:20
	2-003-01	Detajl tlakovanja	1:20

2.4 TEHNIČNO POROČILO

2.4.1 TEHNIČNI OPIS

1. SPLOŠNO

Občina Brežice je naročnik in investitor projekta Razširitev pokopališča v Brežicah. Predmetni projekt obravnava ureditev obstoječega prometnega omrežja na tangiranem območju in širitev obstoječega pokopališča, skupne površine ca 1,14 ha. Širitev pokopališča je predvidena zahodno od obstoječega pokopališča. Območje širitve je omejeno z obstoječim pokopališčem na vzhodni strani, lokalno cesto LC 026021 na severni strani ter kmetijskimi površinami na južni in zahodni strani.

Projektna dokumentacija je izdelana v skladu z veljavnimi tehničnimi predpisi in normativi.

Pri izdelavi projekta so bili upoštevani naslednji obstoječi dokumenti:

- projektna naloga investitorja oz. povabilo k oddaji ponudbe,
- Odlok o Občinskem prostorskem načrtu Občine Brežice (Uradni list RS, št. 61/2014, z dne 8.8. 2014) ter smernice in mnenja, ki so bila izdana na naveden odlok.
- Idejna zasnova za Ureditev in širitev pokopališča v Brežicah št. 10276-00, izdelal Savaprojekt d.d. Krško, februar 2011
- geodetski načrt za pripravo projektne dokumentacije za graditev objekta, št. GEO 11/16, izdelal Geoinženiring Mario Ličina s.p. Brusnice, april 2016,
- dogovori med investitorjem, upravitelcem pokopališča in projektantom.

1.1. *Obstoječe stanje v prostoru*

Občina Brežice uporablja za izvajanje pokopališke in pogrebne dejavnosti ter urejanje pokopališč, obstoječe pokopališče Brežice, katerega lokacija in dimenzije so razvidne iz geodetskega posnetka. Razvidni so vsi objekti, ki služijo izvedbi te javne službe.

Pokopališče ima zaradi prostorske stiske, potrebe po drugačnih načinih pokopa in neustrezne ozelenitve (obstoječa drevesa so previsoka in neprimerna za pokopališče ter povzročajo veliko nereda zaradi listja, ki z drevja odpada ter so zahtevna za vzdrževanje), potrebo po širitvi in preureditvi obstoječega stanja. Občina je v fazi priprave uredila lastništvo na parcelah, ki jih potrebuje za načrtovane širitve pokopališča.

2. ZASNOVA PREDVIDENEGA POSEGA V PROSTOR

Izdelan je Projekt za pridobitev gradbenega dovoljenja za razširitev pokopališča Brežice, ki zajema naslednja dela :

- Ureditev prostora za potrebe novih klasičnih grobnih mest (enojni, dvojni),
- Ureditev prostora za potrebe žarnih pokopov (žarni zid in žarni grobovi),
- Ureditev prostora za raztros pepela istočasno na dveh mestih, vključno s parapetnim zidom v loku ter potrebno opremo (spominska plošča, pot in prostor za polaganje cvetja in sveč
- Ureditev prostora za opuščene žare in anonimne pokope (žarni depo)
- Predvidene so ustrezne dodatne dostopne (povezovalne) poti od mrliške vežice do grobnih mest, ki bodo omogočale pokope in dostope svojcem na razširjen del pokopališča. Ustrezno so navezane na obstoječe ureditve, da ne prihaja do izstopanja zaradi širitve pokopališča. Del poti se ustrezno sanira, oz. uredi z upoštevanjem mikrolokacije obst. grobov. Predvidi se tlakovanje.
- Predvidena je nova povezovalna krožna enosmerna cesta, ki bo potekala ob robu pokopališča vključno z razširjenim delom. Vzporedno z robom vozišča se uredijo vzdolžna oz. poševna parkirna mesta.

- Ureditev dostopa do obstoječega objekta cvetličarne oz. priprava predloga za bodoče ureditve lastnika objekta
- Predlog ureditve ozelenitve, vključno s sanacijo (po potrebi posek dreves) ozelenitve ob Dobovski cesti – preglednost
- Predvidena urbana oprema (počivalne klopi, kontejnerji za odpadke / eko otok, prostor za oskrbo z vodo...)
- Predvidena je posodobitev osvetlitve oz. novo osvetlitev uskladiti z obstoječo. Upoštevani so predpisi s področja svetlobnega onesnaževanja.

Vse načrtovane ureditve so predvidene v dveh fazah, deljenih na več etap;

- I. faza: komplet infrastrukturne ureditve (cesta, parkirišča, zaščitni zid ob pokopališču, kanalizacija, vodovod in javna razsvetljava); se razdeli na tri (3) etape in sicer ločeno zahodni, južni in vzhodni del območja.

- II. faza: komplet urejanje novih grobnih polj; se razdeli na tri (3) etape in sicer ločeno: park za raztros pepela, ter južni in severni del območja urejanja.

3. NAČRTOVANA IZVEDBA ZUNANJE UREDITVE

3.1 Poti

Glavni vhod na pokopališče s severne strani se, zaradi racionalne izrabe prostora, ohranja. Pri obstoječem križu se pot nadaljuje proti novemu delu na zahodu, kjer se z ureditvijo parka za raztros pepela odpre sistem poti v novem delu. Vse obstoječe prečne poti se podaljšajo in navežejo na poti v novem delu pokopališča.

Vse glavne poti širine 2,0 – 2,5 m bodo tlakovane z dvobarvnimi betonskimi tlakovci v kombinaciji grafitno sive in rdeče barve po izboru projektanta in detajlov v PZI načrtih, pri čemer se upošteva že obstoječo strukturo. Sekundarne peš poti bodo širine 1,2 m iz tlakovcev grafitno sive barve. Vse poti bodo urejene tako, da omogočajo dostop osebam s posebnimi potrebami. Sekundarne poti med grobnimi mesti so utrjene s peskom. Detajl tlakovanja je viden v risbi

3.2 Kontroliran dostop – zid in vrata za osebni prehod

Investitor in upravljalec pokopališča sta izrazila željo po kontroliranem dostopu na pokopališče. V ta namen smo pripravili variantne rešitve in sicer:

Primer 1 – zid iz t.i. gabionov (žičnatih »košar« napolnjenih s kamenjem), ki deluje bolj naravno

Primer 2 – AB zid – obložen s kamnom, je sicer nekoliko dražji, vendar najbolj ponazarja trajnost / večnost. Investitor bo v naslednjih fazah projektiranja izbral varianto, ki bo obravnavana in zajeta v popisu.

Obstoječe žive meje, AB zid na severni strani in kovana vrata ob vseh vstopih na pokopališče se ohranja. Nov zid se navezuje na obstoječega. Vhodna vrata poudarjajo oz. usmerjajo poti na pokopališču, šir. enokraklinskih vrat je predvidena 1,5 m. višina se prilagodi izbranemu zidu.

3.3 Grobna polja

Nova ureditev nadaljuje obstoječo razporeditev grobnih polj med katere se s parkovno ureditvijo prepletajo parkovno urejene površine za raztros, žarne zidove idr.

Osnovne (zakoličbene) dimenzije klasičnih grobov (**D**) so:

- enojni grobovi 1,5 x 2,4 m,
- dvojni grobovi 2,0 x 2,4 m,

Žarni grobovi (**B**) pa so dim.

- talni žarni grobovi dimenzije 0,8 x 1 m.

Med grobovi je prostor za prehod oz. dostop v širini 0,30 m. Hrbitišča grobov so v medsebojni razdalji 15 cm.

Na prostoru za klasičen grob je možno izvesti dve varianti izvedbe dvojnih oziroma enojnih grobov:

- parkovni tip groba,
- klasični tip groba.

a. parkovna ureditev groba poudarja parkovni izgled pokopališča

Površina groba je razdeljena na dva dela:

- zadnji del (30 cm) je predviden za nagrobnik
- del pred njim cele širine groba in dolžine 60 cm je namenjen individualni ureditvi
- sprednji del je lahko zasajen poljubno v okvirju ali brez.

b. klasična ureditev groba dopušča svobodno individualno oblikovanje grobne površine min. 2,10 m².

3.4 Raztros pepela in žarni zid

a. Zelenica za raztros pepela (C)

Poseben del parka je prostor za raztros pepela. Vsebinsko je sestavljen iz dveh delov. Prva je poslovilna ploščad za svojce, druga je polje za raztros pepela. Zasnovana je tako imenovana poslovilna pot, ki je oblikovana z betonskimi ploščami na travniku. Kot aleja okrašena z drevoredom ali zasaditvijo. Po tej poti se pogrebni v počasnem procesu sprehodi in raztrosi pepel. Svojci proces spremljajo iz poslovilne ploščadi, ki predstavlja nek mogočni spomenik, z dvignjenim vznožjem, sestavljen iz masivnih kamnitih gmot. Stojišče je tlakovano s tlakom iz brušenega betona (zagotovljena mora biti protizdrsna površina R12) in namenjeno spremljanju obreda pri raztrosu.

Za investitorja sta bili pripravljeni dve varianti ureditve prostora za raztros in sicer:

var. 1- aleja stebrov viš. 8 m s povezovalno gredo / streho v šir. ca 1,5 m in poslovilna ploščad;

var. 2- parapetni zid v loku, viš. ca 1,0m s prirezanim vrhom pod kotom in granitno ploščo za namen vklesanih imen pokojnih in s poslovilno ploščadjo;

Po odločitvi investitorja je izbrana var. 2.

b. Žarni zid (A in C)

Predvideni sta dve vrsti žarnega zidu (slika 1, 2), ki skupaj nudita 490 grobnih oz. 2200 žarnih mest. Polkrožni žarni zidovi se postavijo v severnem delu pri novem glavnem vhodu na pokopališče, medtem ko zidovi v nišah obdajajo prostor za raztros s severne in južne strani.

Polkrožni žarni zidovi tvorijo krog, ki poudarja krog življenja, popolno obliko. Predvideni materiali so kamen ali beton, pri čemer mora biti beton površinsko obdelan. Nad zidom je predvidena transparenten nadstrešek jekleno steklene konstrukcije, ki preprečuje prevračanje sveč in vaz v primeru padavin.

Kamnite plošče za zapis imen so dimenzij 38/38 cm v enotni barvi, med seboj oddaljene 40cm. To zagotavlja večjo preglednost, nenasičenost in možnost umestitve poličk za odlaganje cvetja in sveč levo od kamnitih plošč, pri čemer ne prihaja do prekrivanja napisov.

4. URBANA OPREMA

Natačnejši izris in opis urbane opreme so podani v risbi 2-001-21, 2-001-22, 2-001-31 v merilu 1:20.

Klopi

Konstrukcija klopi je iz vroče pocinkanega jekla, barve antracit. Konstrukcija je sidrana v betonsko podlago. Sedalo in naslonjalo sta iz lesenih pravokotnih letev dimenzij 2,5 x 4 cm, ki so iz macesna. Kot primer navajamo klop Monet 49025902, ponudnika Ziegler d.o.o.

Stojalo - podstavek

Stojalo/podstavek za odlaganje molitvenika, svetega pisma na ploščadi zelenice za raztros. Stojalo je iz vroče pocinkanega jekla v antracit barvi na katerega je v višini 75 cm poševno nameščena plošča dimenzij 50 v 70 cm. Plošča je namenjena odlaganju molitvenikov, zapisnikov ipd., ki jih govorniki potrebujejo za pogreb. Stojalo je nameščeno na tlakovani površini in utrjeno v betonski temelj.

Otok z vodo

Vodni otoki so namenjeni oskrbi z vodo za zalivanje in umivanje. Vodnjaki so oblikovani tako, da se posode za zalivanje položijo na kovinsko rešetko, ki pokriva vodnjak in tako omogočajo nemoteno natakanje vode starejšim osebam, ki težko dvigujejo posode napolnjene z vodo. Stojalo in vodnjak sta nameščena na tlakovani površini dimenzij 1.2 x 1.8m. Vzorec tlakovanja je enak vzorcu na poti. Na območju urejanja so predvideni 3 takšni otoki.

Stojala za obešanje posod za zalivanje so oblikovana iz cevi premera 50 mm iz gladko brušene nerjaveče pločevine. Dimenzija (višina/dolžina) stojal znaša 1200/800 mm. Stojala so pritrjena na ploščati profil dimenzij 5 mm x 60 mm iz nerjavečega jekla. Na stojalih je na zgornjem delu konstrukcije privarjenih 6 kljuk za posode.

Vodnjak, npr. Klasik ponudnika Kremen d.o.o., je iz štokano sivega betona, voda se odpira z varčnim sistemom geberit. Odtočni sifon je iz kromiranega mesinga 6/4 cole. Odtočna mreža je iz polnega legiranega jekla fi12 mm, ki se odpira s pomočjo tečajev.

Ob vodnjaku je v dno sidrano stojalo iz legiranega jekla, cevnege profila fi 5cm, na katerem so nameščene kljuke za obešanje plastičnih posod za zalivanje. Posode imajo oznako upravljavca.

Koš za odpadke z vgrajenim pepelnikom je sestavljen iz vroče pocinkanega jekla, barva antracit siva RAL 7016, kot npr. Toluca 158 117 70, dobavitelja Ziegler d.o.o. Na zgornjem obroču sta nameščena pepelnik s ključavnico in pokrov koša. V zgornjem delu (pod pokrovom) je nameščen žični obroč, namenjen pritrditvi vreče za odpadke. Montaža: Koš se pred tlakovanjem z vijaki pritrdi na valjast betonski temelj.

Pohodne betonske plošče

Pohodne betonske plošče so nameščene v polkrogu na zelenici za raztros. S strukturirano površino so plošče odporne na zmrzal, ne drsijo in so obrabno obstojne. Dimenzije (d x š x v) 100 x 40 (30) x 4,2 cm. Polagajo se na tamponsko podlago v peščeni filter potopljene v zelenico zaradi lažje košnje. Pohodne plošče poskrbijo za posebne optične poudarke. Nenavadne po obliki in vsestranske po načinu polaganja. Združujejo različne površinske strukture v eni plošči: fina površinska oblika je obdana s surovim betonskim robom. Kot primer navajamo pohodne plošče Shade proizvajalca Semmelrock. Na območju za raztros pepela je v polkrogu razporejenih 89 plošč.

5. ZASADITEV

Vse parkovno urejene površine je potrebno humuzirati in zasejati s travo. Pri zasaditvah je potrebno upoštevati omejitve zaradi komunalnih vodov. Varstveni pasovi, v katerih se ne načrtuje intenzivna zasaditev oziroma drevesna zasaditev, so označeni v načrtu zunanje ureditve SPK 3/1. Na območju grobov se zasaditvam večjih dreves in grmovnic izogibamo iz več razlogov. Zaradi lažjega vzdrževanja in boljšega ohranjanja spomenikov, robnikov ali plošč grobov listopadna drevesa in grmi niso zaželeni. Z umeščanjem iglastih vrst s plitkim koreninskim sistemom ob robove grobov ali tlakovanih površin pa pogosto prihaja do izpodrivanja le teh. Ker želi investitor v največji možni meri izkoristiti prostor smo drevesa in grmovje predvideli le tam, kjer je dovolj prostora, tj. na zelenici za raztros pepela in na zelenici ob žarnih zidovih, kjer tudi listopadne vrste niso moteče, saj je v vsakem primeru potrebna redna košnja trave.

Ob tem so dovoljene zasaditve lastnikov grobov z vrstami grmovnic, ki s svojim koreninskim sistemom ne poškodujejo sosednjih grobov.

Hortikultura ureditev v prvi vrsti obsega:

- ureditev zelenih otokov na območju obst. pokopališča; predviden - ameriški javor (*Acer negundo*) + veliki zimzelen (*Vinca major*): 8 sadik/m²
- ob otokih z vodo se zasadi *Taxus baccata* (tisa) ali *Ligustrum vulgare* (liguster) kot živa ograda do višine 1,2 m. Sadike se sadijo v medsebojni razdalji 50 cm.
- na območju parkirišč se uporabljajo trpežna listopadna drevesa kot je npr. maklen (*Acer campestre*);
- Na območju za raztros pepela (C) se lahko zasadi *Betula pendula* (breza). zasaditev na zelenici za raztros
- zasaditev na območju žarnih zidov (A)

S širitvijo pokopališča se posega v enostranski drevored smrek in cipres na zahodni strani, ki se v celoti odstranijo, saj v nekaterih delih s svojim koreninskim sistemom že bistveno izpodrivajo nagrobne in celo grobove. Hkrati je na tem območju predvidene nove poti ali nadaljevanja obstoječih. Ob lokalni cesti na severu se odstrani vrsta borovcev, ki zaradi neprimerne habitata odmirajo. Te se nadomesti z listopadno vrsto kot je npr. javor (*Acer campestre*). Odstranijo se tudi poškodovane in bolne smreke na vzhodnem delu območja. V fazi izdelave PZI je potrebno vključiti oceno strokovnjaka Zavoda za gozdove OE Brežice, ki bo natančneje določil vrsto in količino dreves za odstranitev. Strokovnjak poda tudi oceno za prodajo odstranjenih dreves, kar je lahko vključeno pri oceni končne vrednosti investicije.

DREVEŠA – ODSTRANITEV	KOLIČINA
smreka, cipresa., bor	38
DREVEŠA – NOVA (2m sadike)	
<i>Acer campestre</i> (maklen)	23
<i>Acer negundo</i> (ameriški javor)	12
<i>Acer platanoides</i> 'Globosum'	4
<i>Betula pendula</i> (breza)	3
GRMOVNICE - NOVE	
<i>Taxus baccata</i> 'Fastigiata'	5
<i>Juniperus sabina</i> 'Tamariscifolia' (brin)	12
POKROVNE	
<i>Vinca major</i>	440

Zelenice se po končanih gradbenih posegih pripravi na sejanje trave. Iz zemljišča je predhodno potrebno odstraniti vse gradbene ostanke z gradbišča. Za trato je potrebno pripraviti 15 - 20 cm sloj humusa na ustrezno vodopropustno osnovo. Za sajenje grmovnic je potrebno pripraviti 50 cm debel sloj humusa, za drevesa pa zagotoviti 2 m³ humusa. Vse zelenice se zaseje s kakovostno angleško travo, poseben poudarek na trati za raztros.

Odg. projektant:
Aleš Janžovnik, univ.dipl.ing.kraj.arh.

Krško, junij 2016